

bygget et Hus 10—12 Kvadratalen større i den Tanke, at den Smule, som eller til ikke koster saa meget mere i Bygningsafgift eller forhøier Byggesummen synderligt, de ville nu blive uheldigt stillede; thi nu kommer Lovforlaget og siger: Sa, havde Du bygget den Gang anderledes, saa havde Du nu været helt frit for al Afgift; men nu skal Du betale den hele Afgift. — Hvorledes skal en saadan Familie da opnaa en Lettelse? Sa maasse ved at aflukke, afstænge et Bærelse, som den maasse ellers havde god Brug for. Paa den Maade kan det maasse lade sig gjøre. Under Udtrykket „Familie“ i § 4 er der formentlig ogsaa en Uklarhed. Man kunde tænke sig, at saadanne Følk, for hvem det gaar ligesom ned ad Balle, og som faae en lille Smule Leilighed tilovers, vilde forsøge paa at modtage Følk i Byggs for at tjene lidt derved, eller at gamle Følk faae Geir til at bo hos sig mod en lille Aftægt eller saa; men for disse vil Loven ikke være til nogen Lettelse, thi strengt taget dannes de jo ikke nogen Familie, saa at man ikke kan sige, at Huset udelukkende bebos af een Familie, og det kan ikke kaldes en saadan særlig Behovsleilighed; at en anden Del af Paragrafen kan passe paa dette Tilfælde. Dernest maa jeg bemærke, at jeg ikke kan forstaa, hvorledes man kan tro, at denne Frihed for Bygningsafgift i de allerfleste Tilfælde direkte vil komme de Paagjældende til Gode. Leiesafgiften vil afhænge af den Efterspørgsel, der paa de forskjellige Steder er paa Husleilighedene og det Tilbud, der er af Leiligheder. Det vil altsaa komme til at bero paa de lokale Forhold paa hvert Sted, om Loven overhovedet kommer Gieren eller Leieren til Gode; i flere Tilfælde vil det vist kunne ventes, at Loven vil komme Gieren til Gode, og det er dog ikke dem, der ere værst farnede. Nødtignot er der en Bestemmelse i § 5, der siger, at det skal sikres, at Vedkommende paa fyldestgjørende Maade beviser, at Fritagelsen kommer Leieren til Gode; men jeg tror, at det vil blive en overordentlig vanskelig Opgave for vedkommende Minister at modtage Bevis i saa Henseende. I det Hele taget vil det vist være ganske ugjørligt; thi selv om en Mand beviser, at

hans Leilighed er bleven 2 til 3 Rd. billigere halvaarlig, end den tidligere har været, er det ingenlunde bevist, at det er paa Grund af, at han er bleven frit for Bygningsafgiften. Det kan jo være paa Grund af, at der ikke er den Efterspørgsel efter Leiligheder, som der tidligere har været. Til disse Bemærkninger skal jeg endnu føje den, at det forekommer mig, at det Beløb, som Staten skulde afse i denne Henseende, bliver i højeste Grad ulige fordelt omkring i Landet, træffer paa ingen Maade efter de Regler, som man ellers kan ønske og vente, naar det gjælder om at lette Uformuende i deres Byrde. Jeg benytter de meget udførlige Oplysninger, som den ærede Drøftfører for Forslagsstillerne gav ved Sagens Indbringelse; og skal blandt det 12 Kjøbstæder, han nævnte, tage 2 som Exempler. I Helsingør skulde der kun være 19 Familier, som kom ind under Loven; medens Næstlov havde 210. Næstlov er imidlertid ikke halvt saa stor som Helsingør, saa at det i Forholdstal vil stille sig som 1: til 23; naar 1 Familie i Helsingør fik Godt af Lovforlaget, fik 23 Familier i Næstlov Godt deraf. Det er en saa betegnende Uliggighed, at jeg tror det maa i Enhvers Dine gjælde som en afgjørende Anke imod disse Bestemmelser. (Modsigelse.) Net! det forhold sig ikke saa, at der ikke er Mange i Helsingør, der trænge dertil, snarere er det Omvendte Tilfælde; og jeg tør nok paastaa, at efter den Maade, hvorpaa Helsingør By er bleven stillet ved Drejningstoldens Ophævelse, trænger den fuldt saa haardt til Lettelse i denne Henseende som en lidlig fremadskridende By som Næstlov. Netop disse Tal synes at vise det, thi hvorfor behøves de smaa Leiligheder ikke, eller hvorfor have de større Leiligheder i Helsingør? Det er vel netop paa Grund af denne Tilbagegang, Derved er der i Helsingør blevet saa mange Leiligheder ledige, at man har kunnet flytte ind i de større. Skulle vi nu tvinge Følk ind i lave og mindre sunde Leiligheder, for at de kunne nyde den Begunstigelse, som Staten agter at yde dem? Det forekommer mig, at det Omvendte snarest maatte være Tilfældet. Og at Næstlov har saa mange mindre Leiligheder kan betyde, hvad det sand-